

om det skete. Thi Følgen deraf vilde være, at de Herrer vilde faa den bedste eller den eneste gyldige Prøvsten paa deres forskellige Teorier paa Forsvarsvæsenets og andre Omraader, den nemlig, at skulle se sig nødt til at realisere dem i Praksis. Det vilde interessere mig særdeles at se de Herrer realisere dette Forsøg, se dem realisere deres Teorier om Unødvendigheden af et Neutralitetsforsvar og deres Teorier om Hær og Flaade, saaledes som af dem projekterede, se dem udføre dette i Praksis. Det vilde være et Eksperiment, som Verden, tror jeg, vilde følge med Interesse.

Hvad nu Regeringens egen parlamentariske Stilling angaar, tror jeg ikke, der hersker nogen Tvivl om den. Det er udtalt fra Indenrigsministerens Side og bekræftet af mig, at vi skulle være villige til at føre Forsvarssagens Behandling igennem alle Stadier. Vi ere villige dertil, men denne Villighed er selvfølgelig, som jeg ogsaa udtalte det i sidste Samling til det ærede Medlem fra Bornholm (Ingvard Jensen), betinget af, at Regeringen er i Besiddelse af den fornødne parlamentariske Støtte her i dette Ting. Den Dag, da det tilkendegives Regeringen, at det ikke er Tilfældet, anser den sin Mission for endt; den vil og kan ikke sidde en Dag længere, end den har den parlamentariske Støtte, som den maa anse for nødvendig efter sin hele Opfattelse af politisk Statskik. Regeringen er dannet efter Hans Majestæt Kongens Opfordring, og efter at den havde forvisset sig om, at den nød tilstrækkelig Tillid her i dette Ting til at kunne regere, og den vil fortsætte paa samme Vilkaar. Regeringen ønsker ikke at føre Forsvarssagens Behandling videre til Landstinget, medmindre den først har vundet et Flertal for en Ordning, som den har foreslaaet, eller som den kan acceptere, eller den paa anden Maade har forvisset sig om, at et Flertal her i Tinget ønsker, at den skal føre Sagen igennem alle Stadier.

I øvrigt tror jeg, at Sagen fremmes bedst ved, at vi fra alle Sider tilstræbe, at Afgørelsen paa dette Punkt, som er det omstridte indenfor Regeringsvenstre, træffes allerede her i Folketinget. Derved vil Sagen komme til at ligge klart belyst, og Befolkningen vil, hvad den ogsaa har et ubestrideligt Krav paa, langt lettere kunne se, hvor Ansvaret for Forsvarssagens Stranding og for det politiske Kaos, som bliver Følgen af Ministeriets derefter følgende Demission, rettelig bør lægges.

Regeringen vil i øvrigt i de Forhandlinger, der nu forestaa, strække sig saa langt, som det er den muligt, for at opnaa et Resultat. Den vil acceptere enhver Ordning, selv om den fjerner sig langt fra, hvad Regeringen i og for sig kunde anse for den bedste, enhver Ordning, som den efter Samraad med de kompetente sagkyndige i begge Værn, som den nødvendig maa støtte sig til, kan anse for forsvarlig, enhver Ordning, som ikke kompromitterer Landets Stilling som neutral Stat overfor Udlandet. Naar Regeringen anser det for sin Pligt at strække sig saa vidt, saa er det for det første, fordi det er dens Overbevisning, at hvis en Overenskomst ikke naas nu, saa er Forsvarssagen givet til Pris for Storpolitikken. (Zahle: Saa? Hvad er den da nu?) Saa er Forsvarssagen givet uhjælpeligt til Pris for Storpolitikken i en lang Fremtid. Jeg tror, at vi en lang Aarrække herefter ville komme til at føre vore Forhandlinger om Forsvarssagen under Storpolitikens Tegn, og det er for Forsvarssagens sunde Udvikling noget af det skadeligste. Jeg tror endvidere, at det, at Forsvarssagen nu strandede, i en meget lang Fremtid vilde være en Hindring for en sund og rolig politisk Udvikling her i Landet og for et virkelig Reformarbejde. Jeg føler mig overbevist om, at Ønsket om, at vi skulle komme til en Enighed om denne Sag og undgaa de Kalamiteter, som jeg her har nævnt, er meget udbredt og meget stærkt, ikke mindst indenfor Venstrebefolkningen. Jeg tror derfor, at der ikke er nogen Grund til at misunde dem her i Tinget, som maatte ville stille Sagen paa Spidsen, men at Venstrebefolkningen langt snarere vil vide at paaskønne dette, at man fra de forskellige Sider strækker sig saa langt, som det overhovedet er muligt for at naa en Overenskomst. Ønsket om en Overenskomst og om et fortsat politisk Samarbejde indenfor Venstre er i Virkeligheden stærkt og levende hos Venstrebefolkningen, endten den saa hylder den ene eller den anden af de Opfattelser, der her strides om.

Dernæst vil Regeringen strække sig saa langt, som den forsvarligvis kan gøre, fordi det staaer den klart, at den Prøve, som vort Forsvarsvæsen eventuelt vil blive sat paa, efter al Sandsynlighed enten ikke kommer i den Tid, vi kunne overskue, eller kommer i de nærmeste Aar. Det er min bestemte Opfattelse, at de fortrøstningsfulde Fremtidsprofetier, som ogsaa have lydt i denne Sal, ere hen i Vejret, eller ogsaa maa hele den øvrige Verden